

Αρχές Δικαίου Επιχειρήσεων Διάλεξη 8^η

Εξαρτημένη εργασία

Νικόλαος Καρανάσιος

Εξαρτημένη εργασία

- Συμβατική (νόμιμη) Εργασία
- Υπερεργασία
- Υπερωρία
- Εργασία σε εξαιρέσιμες ημέρες
- Εργασία σε εξαιρέσιμες ώρες
- Εργασία Μαθητείας
- Άδειες
- Απολύσεις
- Απεργία
- Επίσχεση Εργασίας

Συμβατική / Νόμιμη Εργασία

Συμβατική είναι η εργασία της οποίας ο χρόνος εβδομαδιαίας απασχόλησης καθορίζεται από Ιδιωτική ή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας.

Νόμιμη είναι αυτή της οποίας η χρονική διάρκεια σε εβδομαδιαία και σε ημερήσια βάση προκύπτει από τη Νομοθεσία

Νόμιμο εβδομαδιαίο ωράριο

Για τους εργαζόμενους σε πενθήμερη εργασία είναι 40 ώρες την εβδομάδα

Για τους εργαζόμενους σε εξαήμερη εργασία (καταστήματα κλπ) μέχρι 48 ώρες την εβδομάδα.

Για διάφορους κλάδους (πχ οδηγούς φορτηγών, ξεναγούς κλπ) θεσμοθετήθηκαν διαφορετικά όρια.

Ημερήσιο ωράριο εργασίας

Σε κάθε περίπτωση είναι 8 ώρες.

Είναι δυνατή η συμφωνία για μικρότερο αλλά όχι μεγαλύτερο ωράριο.

Είναι δυνατή η μερική απασχόληση (σε ωράριο μικρότερο).

Είναι δυνατή η πολλαπλή απασχόληση (σε περισσότερους από έναν εργοδότες, αλλά με συνολικό όριο τις 48 ώρες την εβδομάδα).

Διευθυντικό Δικαίωμα

Ο εργαζόμενος υπακούει στις οδηγίες του εργοδότη ή του εξουσιοδοτημένου από αυτόν πρόσωπο.

Μετακινείται σε άλλες εγκαταστάσεις του εργοδότη, εφόσον του ζητείται.

Οργανώνει την εργασία (προάγοντας κατά βούληση “αυθαίρετα”).

Άδειες

Η άδεια είναι υποχρεωτική και αποτελεί αμειβόμενο (και ασφαλιστικό) χρόνο εργασίας.

Ξεκινά από 20 (για όσους συμπλήρωσαν 1 χρόνο εργασίας) και φτάνουν τις 22 εργάσιμες (για τους εργαζόμενους σε πενθήμερη βάση).

Καταβάλλεται “επίδομα αδείας” ίσο με μισό μισθό.

Όσοι εργάστηκαν για κλάσμα του έτους, έχουν δικαίωμα αντίστοιχου κλάσματος μισθού αδείας και επιδόματος.

Υπερεργασία

Κάθε απασχόληση που εντέλλεται ο εργοδότης και υπερβαίνει το συμφωνημένο (συμβατικό) ωράριο. Όριο, μετά από το οποίο η απασχόληση θεωρείται υπερωριακή: 45 ώρες ανά εβδομάδα (ή 48 για εξαήμερη απασχόληση) ή 9 ώρες την ημέρα (για πενθήμερη εργασία).

Η αμοιβή για την υπερεργασία προσαυξάνεται κατά 25%.

Είναι υποχρεωτική για τον εργαζόμενο.

Υπερωρία

Κάθε υπέρβαση του 8ώρου (9ώρου για πενθήμερη απασχόληση), με εντολή του εργοδότη, αποτελεί υπερωριακή απασχόληση.

Μέγιστο επιτρεπόμενο όριο είναι αυτό που κάθε φορά προσδιορίζεται από το Νόμο, πάντως κάτω από τις 8 (10 σε εργασία γραφείου) ώρες ανά εβδομάδα ή 120 ώρες ανά έτος.

Ημερήσιο επιτρεπόμενο όριο υπερωρίας: 3 ώρες.

Η αμοιβή προσαυξάνεται από 30% μέχρι 50%.

Ιδιωτική ή Συλλογική Σύμβαση Εργασίας

Ανά ειδικότητα (ομοιοεπαγγελματική) προβλέπεται η σύναψη Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, μεταξύ των “κοινωνικών εταίρων” (Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας, Σύνδεσμο Βιομηχάνων ή Συνομοσπονδία Εμπόρων Βιοτεχνών και Ελευθέρων Επαγγελματιών.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (Σ.Σ.Ε.)

Συλλογική σύμβαση εργασίας συνάπτεται μεταξύ μιας ή περισσότερων συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργαζομένων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων των εργοδοτών ή και μεμονωμένου εργοδότη, καταρτίζεται εγγράφως και καθορίζει τους όρους και τις συνθήκες εργασίας, καθώς επίσης και άλλα θέματα που συνδέονται με τις σχέσεις εργασίας. Διαρκεί από ένα μέχρι τρία χρόνια. Διατηρείται επί τρίμηνο, μετά τη λήξη της (Μετενέργεια).

Κατέληξε να ρυθμίζει τον ελάχιστο μισθό και το ελάχιστο ημερομίσθιο

Είδη Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας

1. Εθνικές Γενικές ΣΣΕ
2. Κλαδικές ΣΣΕ
3. Επιχειρησιακές ΣΣΕ
4. Εθνικές ομοιοπαγγελματικές ΣΣΕ
5. Τοπικές ομοιοπαγγελματικές ΣΣΕ

Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΣΣΕ)...

Αν δεν συναφθεί, οι όροι ορίζονται με Νόμο. Δεσμεύει τους εργοδότες προς το κατώτατο όριο. Οι εργοδότες μπορούν να προσφέρουν μεγαλύτερο μισθό από αυτόν της ΣΣΕ, είτε σε ατομικό, είτε σε επίπεδο “ειδικότητας”. Μπορεί να καταγγέλλεται από οποιοδήποτε μέλος (κοινωνικό εταίρο).

Ιδιωτική Σύμβαση Εργασίας

Είναι έγγραφο που προβλέπεται από τον Αστικό Κώδικα, στο οποίο, εκτός των στοιχείων των συμβαλλομένων, περιγράφονται:

- ❑ Οι υποχρεώσεις του εργαζομένου (για παροχή εργασίας).
- ❑ Οι επιπτώσεις εξαιτίας αδικαιολόγητων απουσιών.
- ❑ Οι επιπτώσεις για “παράβαση καθήκοντος”.
- ❑ Τα όρια του “Διευθυντικού Δικαιώματος”.

ΔΕΝ ΙΣΧΥΟΥΝ ΡΗΤΡΕΣ:

- ➔ Περί γάμου ή τεκνοποίησης.
- ➔ Περί παραίτησης από την αποζημίωση απόλυσης.
- ➔ Περί αποζημίωσης του εργοδότη από παραίτηση.

Εργασία σε εξαιρέσιμες ημέρες

Εξαιρέσιμες είναι οι ημέρες των επισήμων αργιών και οι Κυριακές.

Σε πενθήμερη εργασία, το Σάββατο θεωρείται ημέρα πλασματικής εργασίας και υποχρεωτικής ανάπαυσης.

Εργασία σε αργία, Σάββατο ή Κυριακή που δεν μεταφέρεται σε άλλη ημέρα ανάπαυσης (ρεπτό) αμείβεται με πλήρες ημερομίσθιο, προσαυξημένο κατά 75%

Εργασία σε εξαιρεσιμες ώρες

Νυχτερινή είναι η εργασία από τις 22:00 μέχρι 06:00.

Η αμοιβή προσαυξάνεται κατά 25%

Σε κλάσμα των ωρών, εφαρμόζεται αντιστοιχία με ωρομίσθιο (πχ εργαζόμενοι προσέρχονται την 05:00 για εργασία, οπότε έχουν μία ώρα νυχτερινής απασχόλησης).

Εργασία Μαθητείας

Από το Νόμο ορίζεται ως “δοκιμαστική περίοδος” που δεν είναι δυνατό να υπερβεί το ένα έτος. Με τη λήξη της περιόδου, ο εργοδότης δεν οφείλει αποζημίωση απολύσεως.

Η θεσμοθετημένη Πρακτική Άσκηση (που ισχύει μόνο για τα ΤΕΙ, την ΑΣΠΑΙΤΕ και τη Σχολή Εμποροπλοιάρχων) ισχύουν ειδικές ρυθμίσεις.

Άδειες

Εκτός από την ετήσια άδεια “αναψυχής”, προβλέπονται άδειες, των οποίων την αμοιβή καταβάλλει το ΙΚΑ (ή ο ΟΑΕΔ), για:

Ασθένεια

Λοχεία

Ανατροφή παιδιών

και πρόσφατα για “δημιουργία επιχείρησης”

Απολύσεις

Η απόλυση είναι η καταγγελία του εργοδότη. Ο εργαζόμενος που απολύεται, έχει δικαίωμα αποζημίωσης που εξειδικεύεται για κάθε κατηγορία, από το Νόμο.

Η προειδοποίηση του εργαζομένου, για επικείμενη απόλυση, μειώνει την αποζημίωση, αλλά δεν απαλλάσσει τον εργοδότη.

Οι μεγάλες επιχειρήσεις δεν έχουν δικαίωμα μαζικών απολύσεων, παρά μόνο σε ένα ποσοστό μηνιαίως.

Απεργία

Οι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα απεργίας, χωρίς θεματικούς περιορισμούς, εκτός από την υποχρέωση να υπάρχει Απόφαση του Συνδικαλιστικού τους Οργάνου.

Κατά την απεργία οι εργαζόμενοι δεν μισθοδοτούνται και έχουν την υποχρέωση πληρωμής του συνολικού κόστους της ασφάλισής τους, οι ίδιοι οι απεργοί.

Επίσχεση εργασίας

Μετά την παρέλευση 60 ημερών από την υποχρέωση πληρωμής του τακτικού μισθού (όχι υπερεργασίας - υπερωριών), οι εργαζόμενοι έχουν δικαίωμα να προσέρχονται στο χώρο εργασίας και να ΜΗΝ εργάζονται, μέχρι να πληρωθούν. Οι ημέρες αυτές θεωρούνται εργάσιμες και αμείβονται.